

9 Σεπτεμβρίου, 1996

[ΝΙΚΗΤΑΣ, Δ/στής]

ΑΝΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 146 ΤΟΥ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΟΣ

PERA AGENCIES LTD.,

Αιτητές,

v.

ΚΥΠΡΙΑΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ, ΜΕΣΩ ΥΠΟΥΡΓΙΚΟΥ
ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΑΛΛΗΣ,

Καθ' ων η αίτηση.

(Υπόθεση Αρ. 186/95)

Προσφυγή βάσει του Άρθρου 146 του Συντάγματος — Λόγοι ακυρώσεως — Έλλειψη αιτιολογίας — Πτυχές της ανεπάρκειας της αιτιολογίας στην κριθείσα περίπτωση απόρριψης αιτήματος για επέκταση της εμβέλειας ραδιοφωνικού σταθμού.

5

Ραδιοφωνία — Ραδιοφωνικοί σταθμοί — Άδειες — Η ρύθμιση περί έκδοσής τους στον περί Ραδιοφωνικών Σταθμών Νόμο (Ν. 120/90) — Τοπικοί και παγκύπριοι σταθμοί — Περιστάσεις μη έγκρισης της επέκτασης της εμβέλειας σταθμού στην κριθείσα περίπτωση.

10

[Πέραν των ανωτέρω τίτλων η απόφαση του Δικαστηρίου διαβά-
ζεται ως σύνολο].

Η προσφυγή επιτυγχάνει με £100 έξοδα.

15

Αναφερόμενες υποθέσεις:

Κασπαρή v. Δημοκρατίας (1994) 4 Α.Α.Δ. 528,

Τσιαλής και Άλλος v. Δημοκρατίας (1995) 4 Α.Α.Δ. 1114,

20

Stilvi General Cleaners Ltd v. Δήμου Λευκωσίας (1991) 4 Α.Α.Δ. 1408,

Α. Πέτσας και Υιοί Λτδ v. Δημοκρατίας (1991) 4 Α.Α.Δ. 3069.

Προσφυγή.

- 5 Προσφυγή εναντίον της απόρριψης του αιτήματος των Αιτητών για την τροποποίηση των όρων της υφιστάμενης άδειας έτσι ώστε ο ραδιοφωνικός σταθμός των αιτητών να μπορεί να εκπέμπει και εκτός της περιοχής Ιδαλίου και Λευκωσίας.

I. Νικολάου για Ε. Μαρκίδου, για τους Αιτητές.

- 10 *II. Κληρίδης, Ανώτερος Δικηγόρος της Δημοκρατίας, για τους Καθ' ων η αίτηση.*

Cur. adv. vult.

- 15 ΝΙΚΗΤΑΣ, Δ.: Η αιτήτρια είναι ιδιοκτήτρια του τοπικού ραδιοφωνικού σταθμού Zenith 96.4 FM Stereo. Ο σταθμός αυτός λειτουργεί με άδεια που χορήγησε το Υπουργικό Συμβούλιο στις 6 Ιουνίου 1991. Στις 13 Σεπτεμβρίου 1993 η ιδιοκτήτρια εταιρεία
20 αποτάθηκε για τροποποίηση των όρων της υφιστάμενης άδειας έτσι ώστε να μὴν εκπέμπει μόνο για την περιοχή Ιδαλίου (που εδρεύει) και Λευκωσίας, αλλά σε παγκύπρια κλίμακα. Η σχετική αίτηση συνοδεύθηκε από φυλλάδια που αφορούσαν τον τεχνικό εξοπλισμό που θα χρησιμοποιούσε ο νέος σταθμός και κτηματολογικά σχέδια για την τοποθεσία των ραδιοθαλάμων του και του
25 σημείου εκπομπής. Δεν ήταν όμως αρκετά για να τύχει εξέτασης το αίτημα. Ζητήθηκαν συμπληρωματικά στοιχεία που καθορίζονται στην επιστολή της 5 Οκτωβρίου 1993 του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων. Μεταξύ αυτών περιγραφή των προγραμμάτων που θα εξέπεμπε, στοιχεία για το προσωπικό και οργανόγραμμα
30 του σταθμού.

- Στις 23 Δεκεμβρίου 1993 το Υπουργείο ζήτησε από την αιτήτρια να σταματήσει τις παράνομες εκπομπές από σημείο άλλο από το Δάλι, που εξουσιοδοτούσε η άδειά της και που προκαλούσαν παρεμβολές σε άλλους αδειούχους ραδιοσταθμούς. Ύστερα από νέα
35 αυστηρή προειδοποίηση (ημερ. 2.2.94) η αιτήτρια συμμορφώθηκε. Παράλληλα απέστειλε τα στοιχεία (αποτελούν μέρος του Παραρτήματος 1). Από "Σημείωμα" (ερυθρό 53 του Παραρτήματος 1) φαίνεται ότι οι τεχνικές εγκαταστάσεις του προτεινόμενου ραδιοσταθμού ικανοποιούσαν το κριτήριο του περι Ραδιοφωνικών
40 Σταθμών Νόμου του 1990 (Ν. 120/90). Έκτοτε υπήρξε μόνο μια τροποποίηση με το Νόμο 205/91 αφορά το άρθρο 18 που είναι άσχετο με την παρούσα υπόθεση. Στο παραπάνω σημείωμα αναφέρεται ότι "ο αιτητής έχει υποβάλει τα τεχνικά φυλλάδια του εξο-

πλισμού που φαίνεται ότι συνάδει με τις διεθνείς τεχνικές προδιαγραφές και τις πρόνοιες του περί Ραδιοφωνικών Σταθμών Νόμου”.

Η επίδικη απόφαση, που λήφθηκε από το Υπουργικό Συμβούλιο στις 29 Νοεμβρίου 1994 και κοινοποιήθηκε με επιστολή ημερομηνίας 12 Ιανουαρίου 1995, απέρριψε το αίτημα με την αιτιολογία ότι:

“...ο σταθμός δέν πληροί τους όρους του άρθρου 12 του Νόμου σ’ ό,τι αφορά την πληρότητα και ποιότητα του προγράμματος και το προσωπικό του σταθμού για παγκύπριας εμβέλειας σταθμό.”

Προηγήθηκε πρόταση του Υπουργείου, ημερομηνίας 7 Νοεμβρίου 1994, προς το Υπουργικό Συμβούλιο, που αφορούσε διάφορες αιτήσεις για άδεια λειτουργίας, στην οποία αναφέρεται και η εισήγηση της Συμβουλευτικής Επιτροπής Ραδιοφωνίας (εφεξής Ε.Ρ. ή Επιτροπή). Ας σημειωθεί ότι η Επιτροπή, που είναι επταμελής, καθιδρύθηκε από το άρθρο 3 του Νόμου. Ο ρόλος της προσδιορίζεται στο άρθρο 3(α): συμβουλεύει για τη χορήγηση ή ανανέωση των αδειών που μπορεί να εκδοθούν δυνάμει των σχετικών διατάξεων του Νόμου. Και οι αρμοδιότητές της συμπληρώνονται από το άρθρο 11(2). Κάθε αίτηση για άδεια εξετάζεται πρώτα από την Επιτροπή “που διαβιβάζει συμβουλευτική έκθεση προς την αρμόδια αρχή”. Το Υπουργικό Συμβούλιο, σύμφωνα με τις ερμηνευτικές διατάξεις του άρθρου 2, αποτελεί την αρμόδια αρχή.

Η αίτηση τέθηκε μπροστά στην Ε.Ρ. σε τέσσερις περιπτώσεις στις 18.4.94, 11.5.94, 30.5.94 και 10.10.94. Στις 11.5.94 δυο από τα μέλη κλιμακίου που επισκέφθηκαν το ραδιοσταθμό της αιτήτριας δήλωσαν γενικά ότι το προτεινόμενο πρόγραμμα και η στελέχωση του σταθμού “δεν είναι του επιπέδου που να δικαιολογούν την τροποποίηση της άδειας”. Δεν εκφράστηκε άλλη άποψη, αλλά αποφασίστηκε να ακούσει η Επιτροπή την αιτήτρια σε προσεχή συνεδρία, η οποία πραγματοποιήθηκε στις 30 Μαΐου 1994. (Το πρακτικό προσκομίστηκε και είναι ερυθρό 13 του Παραρτήματος 3).

Η συνεδρίαση του συμβουλευτικού αυτού οργάνου έγινε στις 10 Οκτωβρίου 1994. Το πρακτικό είναι το ερυθρό 10 - Παράρτημα 4. Με πλειοψηφία τριών προς δύο, η Επιτροπή αποφάσισε να εισηγηθεί απόρριψη της αίτησης. Θεωρώ σκόπιμο να παραθέσω την αιτιολογία των τριών μελών που έδωσαν αρνητική ψήφο διότι αποτελεί το πλαίσιο και τη βάση της επίδικης απόφασης.

“

5 Ο κ. Ζένιος είπε ότι δεν είναι πεπεισμένος ότι τα προγράμματα και η υποδομή του σταθμού είναι του επιπέδου που να δικαιολογούν τη χορήγηση άδειας για λειτουργία σταθμού σε παγκύπριο επίπεδο. Το Ράδιο ZENITH, είπε ο κ. Ζένιος, είναι σαφώς υποδεέστερο των άλλων αδειούχων παγκύπριων ραδιοφωνικών σταθμών και δε συμφωνεί στη χορήγηση της άδειας.

10 Ο κ. Σοφοκλέους είπε ότι ούτε το πρόγραμμα ούτε οι συνεργάτες ικανοποιούν τις απαιτήσεις του Νόμου.

15 Ο κ. Καννάουρος είπε ότι δεν είναι καθόλου ικανοποιημένος ούτε από το πρόγραμμα αλλά ούτε και από το προσωπικό του σταθμού. Δεν μπορεί να συγκριθεί το επίπεδο του σταθμού αυτού είπεν ο κ. Καννάουρος με τους άλλους αδειούχους παγκύπριας εμβέλειας σταθμούς από τους οποίους είναι σαφώς υποδεέστερος.

.....”

20

25 Η απόφαση προσβάλλεται για τους εξής λόγους: (1) έλλειψη αιτιολογίας της επίδικης απόφασης, αλλά και της προπαρασκευαστικής πράξης της Επιτροπής· (2) έλλειψη έρευνας των υποβληθέντων στοιχείων από το ίδιο το Υπουργικό Συμβούλιο, που δεν άσκησε στο θέμα την αποφαστική αρμοδιότητα που του απένειμε ο Νόμος, αυτοπεριοριζόμενο σε απλή έγκριση της εισήγησης της Ε.Ρ. Έπρεπε να προβεί στη δική του εκτίμηση προτού εφαρμόσει τις πρόνοιες του άρθρου 12(1) του Νόμου· (3) παρείσφρηση στην κρίση της Επιτροπής εξωγενούς στοιχείου, δηλαδή, η σύγκριση με υφιστάμενους σταθμούς στους οποίους επιτράπηκε παγκύπρια κάλυψη, το οποίο και τη διαμόρφωσε. Τέτοια σύγκριση δεν μπορεί να αποτελέσει κριτήριο γιατί βρίσκεται έξω από το πλαίσιο του άρθρου 12(1), που καθόρισε τα κριτήρια περιοριστικά. Συγχρόνως η Επιτροπή υπέπεσε σε πλάνη περί το δίκαιο. Έτσι, εφόσον πάσχει η προπαρασκευαστική πράξη, καταρρέει και η εγκυρότητα της τελικής απόφασης η οποία, εν πάση περιπτώσει, δεν περιέχει νόμιμη αιτιολογία.

35

40 Αναπτύσσοντας τον πρώτο λόγο ο δικηγόρος της αιτήτριας είπε στην ουσία ότι η επίδικη απόφαση δεν περιέχει αιτιολογία, που είναι απαραίτητη προϋπόθεση εγκυρότητάς της. Δεν εξηγεί επαρκώς τους λόγους της απορριπτικής απάντησης. Περιορίζεται σε απλή επανάληψη των διατάξεων του Νόμου με αποτέλεσμα να μη είναι δυνατή η άσκηση ελέγχου από το Δικαστήριο. Ο δικηγόρος της Δημοκρατίας, αφού ανασκόπησε τις γενικές αρχές που διέ-

πουν την αιτιολογία, υποστήριξε πως το απόσπασμα από την επί-
δικη απόφαση, που παρέθεσα ήδη, συνιστά την αιτιολογία της επί-
δικης πράξης. Η αιτιολογία συμπληρώνεται από τα στοιχεία που
προσκομίστηκαν ως Παραρτήματα 1 - 8 (στα περισσότερα των
οποίων αναφέρθηκα), δηλαδή, την εισήγηση που η Επιτροπή υπέ- 5
βαλε στο Υπουργικό Συμβούλιο όπως αιτιολογήθηκε από τα τρία
μέλη της, των οποίων η άποψη υπερίσχυσε.

Η αντίκρουση της πρότασης αυτής στηρίχτηκε στο πάρα κάτω
απόσπασμα από την *Αυγή Κασπαρή v. Δημοκρατίας* (1994) 4 10
Α.Α.Δ. 528.

“Ούτε μπορώ να δεχθώ τον ισχυρισμό ότι η αιτιολογία συ-
μπληρώνεται από τα στοιχεία του φακέλου.... Η ύπαρξη των
στοιχείων αυτών από μόνη της χωρίς καμιά ένδειξη ως προς 15
τον τρόπο με τον οποίο τα στοιχεία αυτά αξιολογήθηκαν, ή
ποια βαρύτητα δόθηκε στο ένα ή στο άλλο, δεν συνιστούν τη δέ-
ουσα υπό τις περιστάσεις αιτιολογία”.

Το άρθρο 12 του Νόμου θέτει τα βασικά κριτήρια για την χορή- 20
γηση της άδειας και προσδιορίζει τον τρόπο με τον οποίο μπορεί
να εξακριβωθεί η συμμόρφωση με ένα από τα δυο ουσιαστικά κρι-
τήρια που θέτει. Συγκεκριμένα προβλέπει ότι:

“Για τη χορήγηση και την ανανέωση άδειας ίδρυσης, εγκατά- 25
στασης και λειτουργίας ραδιοφωνικού σταθμού διερευνούνται
κυρίως:

(α) Η τεχνική αρτιότητα του προτεινόμενου ή υπάρχοντος 30
σταθμού και ιδιαίτερα η διασφάλιση των τηλεπικοινωνια-
κών, των ηλεκτρονικών μέσων μαζικής επικοινωνίας και
των αερομεταφορών.

(β) Η πληρότητα και ποιότητα του προγράμματος: 35

Νοείται ότι για την εξακρίβωση της πληρότητας και ποι-
ότητας του προγράμματος κατά τη χορήγηση της άδειας
χρησιμοποιούνται κυρίως τα ακόλουθα στοιχεία:

(i) Οι γνώσεις, εμπειρία και ικανότητα των τακτικών συ- 40
νεργατών.

(ii) Η προγραμματική δέσμευση για την ανάπτυξη των τομέ-
ων της ενημέρωσης, της επιμόρφωσης και της ψυχαγω-

γίας και η προσφορά προς όλες τις μορφές του λόγου και της τέχνης, καθώς και μεγάλη πιθανότητα και βάσιμη προσδοκία τήρησης των δεσμεύσεων αυτών”.

- 5 Για λεπτομερέστερη ανάλυση του άρθρου 12 και άλλων προνοιών του Νόμου παραπέμπω στην προγενέστερη απόφασή μου στην *Κρίνος Τσιαλής και Άλλος v. Δημοκρατίας* (1995) 4 Α.Α.Δ. 1114.
- 10 Θα συμφωνήσω ότι η αιτιολογία που περιέχει η επιστολή της 12 Ιανουαρίου 1995 είναι απλή παραπομπή στις διατάξεις του Νόμου. Η νομολογία θεώρησε από την αρχή, για ευνόητους λόγους, τέτοια αιτιολόγηση ανεπαρκή. Εκτός εκεί που συνδέεται με τα στοιχεία του φακέλου που την ολοκληρώνουν: Βλ. *Stilvi General*
- 15 *Cleaners Ltd v. Δήμου Λευκωσίας* (1991) 4 Α.Α.Δ. 1408, *Α. Πέτσας και Υιοί Ατδ v. Δημοκρατίας* (1991) 4 Α.Α.Δ. 3069 και *Κρίνος Τσιαλής και Άλλος v. Δημοκρατίας*, ανωτέρω. Είναι ορθό ότι η επίδικη απόφαση εδώ δεν παρέχει το μίτο για την εντόπισή της στα στοιχεία. Δεν είναι απόλυτα σαφές αν η απόρριψη αναφέρεται
- 20 στην ανεπάρκεια του τεχνικού εξοπλισμού. Υπάρχει βέβαια το “Σημείωμα” (προφανώς του Υπουργείου), που προεκτέθηκε, αλλά το ζήτημα δεν αποσαφηνίζεται περαιτέρω. Για παράδειγμα, μέλος της Επιτροπής μίλησε για ελλιπή υποδομή. Περιλαμβάνει και εξοπλισμό; Είναι αμφιλεγόμενο.
- 25 Το σπουδαιότερο όμως είναι ότι στις απόψεις των τριών μελών που πλειοψήφισαν υπάρχουν μόνο γενικές και αόριστες διαπιστώσεις. Αναφορικά, για παράδειγμα, με το προσωπικό υπάρχουν ανάμεσα τους και πτυχιούχοι πανεπιστημίου. Μήπως τα διπλώματά τους δεν είναι κατάλληλα; Ή για ποιους άλλους λόγους υστερεί το προσωπικό; Γιατί τα προγράμματα, κάποιες λεπτομέρειες των οποίων υποβλήθηκαν, δεν ικανοποίησαν; Δε φαίνεται. Τα περιθώρια δικαστικού ελέγχου είναι ανύπαρκτα.
- 30
- 35 Ακυρώνω για τους παραπάνω λόγους, που αφορούν στην αιτιολογία της επίδικης απόφασης, σύμφωνα με το άρθρο 146.4(β) του Συντάγματος. Το αποτέλεσμα αυτό καθιστά περιττή την ενασχόλησή μου με τους υπόλοιπους λόγους. Το δημόσιο να καταβάλει £100 έναντι των εξόδων της αιτήτριας.

*Η επίδικη απόφαση ακυρώνεται με
£100 έξοδα*